

Målnummer:	Ö4624-94	Avdelning:	
Domsnummer:	SÖ150-95		
Avgörandedatum:	1995-09-26		
Rubrik:	Fråga om utgångspunkten för sexmånaderstiden enligt 2 kap 8 § KL (1987:672).		
Lagrum:	2 kap. 8 § konkurslagen (1987:672)		
Rättsfall:			

REFERAT

Sedan Skandinaviska Enskilda Banken (banken) hos Kronofogdemyndigheten i Hallands län sökt verkställighet av ett utslag mot A.E., eftersökte myndigheten d 26 nov 1993 utmätningsbar egendom genom registerforskning och förrättning i A.E:s bostad, varvid viss egendom utmättes. I beslut d 13 jan 1994 angav kronofogdemyndigheten i sin utredningsrapport att A.E. i övrigt saknade utmätningsbara tillgångar till täckande av skulden.

Banken ingav därefter en ansökan att A.E. skulle försättas i konkurs, vilken ansökan inkom till Varbergs TR d 14 juni 1994.

A.E. bestred konkursansökningen och hävdade att den i 2 kap 8 § KL upptagna presumtionsregeln inte var tillämplig, eftersom den däri angivna sexmånaderstiden inte iakttagits. A.E. gjorde gällande att sexmånaderstiden rätteligen skulle räknas från d 26 nov 1993 och att hänsyn måste tas till KL:s syften och allmänna rättsgrundsatser.

Banken genmälde att kronofogdemyndigheten efter vederbörligt utredningsarbete avslutat utredningen d 13 jan 1994 och att sexmånaderstiden började löpa först därefter.

TR:n (tf tingsfiskalen Salmall) anförde i slutligt beslut d 16 aug 1994:

Beslut. Utgångspunkten för beräkning av sexmånadersfristen är dagen för utmätning eller, om utmätning inte ägt rum, den dag då kronofogdemyndigheten bedömer att ytterligare undersökningar enligt 4 kap 9 § UB inte skall göras, dvs den dag då utredningsprotokollet skrivs under. I förevarande fall undertecknades utredningsrapporten d 13 jan 1994 och konkursansökan inkom till TR:n d 14 juni 1994. TR:n finner därmed att sexmånadersfristen iakttagits och lämnar invändningen utan bifall.

Banken har företett en av kronofogdemyndigheten företagen utredning som innefattar bl a kontroll av fastighetsbeståndet och förrättning i A.E:s bostad. Kronofogdemyndigheten har därvid funnit att tillgångar till täckande av bankens fordran inte funnits. Kronofogdemyndighetens utredning har presumerande verkan, vilket innebär att det åligger A.E. att visa att han inte är insolvent.

A.E. har invänt att banken har betryggande säkerhet och har till stöd för detta angett att de för fordringen pantsatta fastigheterna i dag betingar ett högre värde än vad som var fallet vid kronofogdemyndighetens tillgångsundersökning. Vidare har A.E. invänt att han har en motfordran å banken som överstiger konkursfordringen och har därvid hänvisat till pågående

mål vid TR:n.

Banken har bestritt att betryggande säkerhet finns samt att motfordran föreligger. Banken har vidare anfört att bankens sammanlagda kapitalfordran i de pågående målen vid TR:n uppgår till ca 6,4 milj kr vartill ränta om drygt 2,3 milj kr tillkommer samt att A.E., även om den påstådda motfordran skulle beaktas, saknar tillgångar till täckande av bankens fordran.

A.E:s påstående om att fastigheterna i dag betingar ett högre värde stöds endast av hans egna beräkningar. Det kan därför inte, mot bakgrund av kronofogdemyndighetens utredningsrapport och bankens bestridande, anses visat att banken har en betryggande säkerhet för sin fordran.

För att A.E. med framgång skall kunna göra en motfordran gällande i konkursärendet måste han förebära övertygande bevisning om att en sådan föreligger. Även om det är ostridigt att det vid TR:n pågår en tvist där den uppgivna motfordran åberopas mot banken ger detta enligt TR:ns mening inte, mot bankens bestridande, tillräckligt stöd för att utan vidare godta densamma.

Sammantaget finner TR:n inte att A.E. förmått visa att han har fog för sina invändningar eller att han inte är på obestånd.

TR:n försätter därför A.E. i konkurs.

A.E. överklagade TR:ns beslut till HovR:n för Västra Sverige och yrkade att konkursbeslutet skulle hävas under påstående dels att presumtionsregeln i 2 kap 8 § KL inte var tillämplig eftersom konkursansökan getts in först efter föreskriven sexmånaderstid, dels att han inte var på obestånd, samt dels att banken hade tillräcklig säkerhet för sin fordran.

Banken bestred ändring.

HovR:n (hovrättsråden Nyström och Pettersson samt tf hovrättsassessorn Björck, referent) anförde i slutligt beslut d 21 sept 1994: Om inte annat visas anses enligt 2 kap 8 § KL (1987:672) en gäldenär vara insolvent när det vid verkställighet enligt 4 kap UB inom de senaste sex månaderna före konkursansökningen har framgått att han saknat tillgångar till full betalning av utmätningensfordringen. I förarbetena till 2 kap 8 § KL uttalas (prop 1986/87:90 s 191) att utgångspunkten för beräkning av sexmånadersfristen är dagen för utmätning eller, om utmätning inte ägt rum, den dag då kronofogdemyndigheten bedömer att ytterligare undersökningar enligt 4 kap 9 § UB inte skall göras. Vidare anges (prop s 192) att kronofogdemyndighetens beslut redovisas antingen i form av en underrättelse enligt 6 kap 26 § utsköningsförordningen (ett s k SUT-intyg) eller, om utmätning har verkställts, i samband med återredovisningen till borgenären.

I förevarande fall har till stöd för konkursansökningen åberopats en utredningsrapport från kronofogdemyndigheten. Av rapporten framgår att myndigheten d 26 nov 1993 genomfört registerforskning samt förrättning i A.E:s bostad. Det har i rapporten vidare antecknats att kronofogdemyndigheten utmätt en fastighet och bankmedel samt att övriga fastigheter saknar övervärde. Datum för utmätningarna har inte angetts. Rapporten avslutas med ett avskrivningsbeslut, undertecknat d 13 jan 1994, vari konstateras att A.E. i övrigt saknar kända utmätningbara tillgångar till täckande av skulden.

När som i förevarande fall verkställda utmätningar endast delvis täcker utmätningensfordringen, kan ytterligare utredningsåtgärder behöva vidtas för att undersöka huruvida gäldenären har annan utmätningbar egendom. Först den dag utredningsrapporten skrivs under får kronofogdemyndigheten anses ha beslutat att ytterligare utredningar enligt 4 kap 9 § UB inte skall göras. Med hänsyn till det anförda finner HovR:n i likhet med TR:n att sexmånadersfristen bör räknas från den dag målet avslutas och redovisas till sökanden, dvs d 13 jan 1994. Konkursansökan, som ingavs d 14 juni 1994, har därför inkommit

inom föreskriven tid. Enligt 2 kap 8 § KL skall A.E. därmed anses vara insolvent om inte annat visas.

A.E. har inte visat att han är solvent. Han har inte heller visat att banken har betryggande pant eller därmed jämförlig säkerhet för sin konkursfordran. Besvären skall därför lämnas utan bifall.

HovR:n lämnar besvären utan bifall.

A.E. (ombud advokaten M.E.) överklagade HovR:ns beslut och yrkade att HD skulle undanröja konkursbeslutet.

Banken bestred ändring.

HD meddelade d 14 nov 1994 prövningstillstånd beträffande frågan huruvida konkursansökningen skett inom den i 2 kap 8 § KL angivna sexmånaderstiden. Frågan om prövningstillstånd i målet i övrigt förklarades samtidigt vilande.

Riksskatteverket avgav på anmodan av HD yttrande d 10 jan 1995, i vilket anfördes: Den remitterade frågan är vid vilken tidpunkt gäldenären befunnits sakna tillgångar. Riksskatteverket (RSV) har bl a i boken Utsökning och i Riktlinjer för kronofogdemyndigheten om konkurs uttalat sig om hur bedömning av om gäldenären har tillgångar bör gå till.

"Bedömningen att gäldenären saknar tillgångar sker efter en samlad genomgång av de uppgifter som finns tillgängliga när bedömningen sker." (Utsökning, RSV 901 utg 3 s 111).

Samma uppfattning framförs i de av RSV fastställda "Riktlinjer för kronofogdemyndigheten om konkurs" s 7ff.

Av kopia på utredningsrapport i målet framgår, att viss fast och lös egendom utmätts vid förrättning i gäldenärens bostad d 26 nov 1993, att övrig hos gäldenären påträffad egendom inte kunnat utmätas, eftersom den utgörs av egendom som skall undantas med hänsyn till gäldenärens behov eller p g a egendomens beskaffenhet eller särskild föreskrift, och att kronofogdemyndigheten i beslut d 13 jan 1994 funnit gäldenären i övrigt sakna utmättningsbara tillgångar.

Enligt vad RSV uttalat hade alltså förrättningsmannen till uppgift att d 13 jan 1994 göra en samlad bedömning av om gäldenären hade utmättningsbar egendom. Av vad som framgår av protokollet har förrättningsmannen då gjort en sådan bedömning. RSV delar alltså domstolarnas slutsats, att aktuell tidsfrist skall räknas från d 13 jan 1994.

Målet avgjordes efter föredragning.

Föredraganden, RevSkr Johnsson, föreslog i betänkande att HD skulle meddela följande beslut: Skäl. Enligt 2 kap 8 § KL (1987:672) anses en gäldenär vara insolvent, om inte annat visas, när det vid verkställighet enligt 4 kap UB inom de senaste sex månaderna före konkursansökningen har framgått att han saknat tillgångar till full betalning av utmättningsfordringen. I förarbetena till bestämmelsen anges att utgångspunkten för beräkning av sexmånadersfristen är dagen för utmätningen eller, om utmätning inte ägt rum, den dag då kronofogdemyndigheten bedömer att ytterligare undersökningar enligt 4 kap 9 § UB inte skall göras (prop 1986/87:90 s 191).

I 4 kap 9 § UB regleras omfattningen av kronofogdemyndighetens undersökningsplikt i utmättningsmål. Där stadgas att kronofogdemyndigheten skall i den utsträckning som påkallas av ansökningens innehåll, gäldenärens förhållanden och övriga omständigheter undersöka huruvida gäldenären har utmättningsbar egendom.

Av utredningsrapporten framgår att kronofogdemyndigheten d 26 nov 1993 eftersökte utmätningsbar egendom genom registerforskning och förrättning i A.E:s bostad samt att fastigheten Kolla 3:5 i Kungsbacka och A.E:s hos Svenska Handelsbanken inestående medel utmättes samma dag.

Såvitt utredningen i målet visar har kronofogdemyndigheten efter d 26 nov 1993 inte vidtagit några ytterligare åtgärder för att eftersöka egendom som kan utmätas. Det har heller inte framkommit några omständigheter som tyder på att redan vidtagna åtgärder var otillräckliga som grund för att avsluta och redovisa målet. Det finns därför inte anledning att frångå den i förarbetena angivna utgångspunkten för beräkning av fristen. Sexmånaderstiden bör alltså räknas från dagen för utmätningen, eller d 26 nov 1993.

Konkursansökningen gavs in till TR:n d 14 juni 1994. Presumtionsregeln i 2 kap 8 § KL är således inte tillämplig.

Det anförda innebär att Skandinaviska Enskilda Banken har att styrka A.E:s obestånd enligt vanliga regler. Det är därför påkallat att utvidga prövningen genom att meddela prövningstillstånd även i återstoden av målet. De frågor som därvid uppkommer till bedömning bör lämpligen prövas av TR:n.

HD:s avgörande. HD förklarar att konkursansökningen inte har skett inom den i 2 kap 8 § KL angivna sexmånaderstiden.

HD meddelar prövningstillstånd beträffande målet i övrigt, undanröjer TR:ns och HovR:ns beslut samt återförvisar målet till TR:n för fortsatt behandling.

HD (JustR:n Freyschuss, Lars K Beckman, Solerud, referent, Lambe och Thorsson) fattade följande slutliga beslut: Skäl. Fråga är om den tidpunkt från vilken sexmånaderstiden enligt 2 kap 8 § KL skall räknas. I paragrafen anges tidpunkten vara den när det vid verkställighet enligt 4 kap UB har framgått att gäldenären saknat tillgångar till full betalning av utmätningsfordringen. Av 9 § sistnämnda kapitel framgår att kronofogdemyndigheten skall i den utsträckning som påkallas av ansökningens innehåll, gäldenärens förhållanden och övriga omständigheter undersöka huruvida gäldenären har utmätningsbar egendom.

Som antecknats av HovR:n hade i förevarande fall kronofogdemyndigheten d 26 nov 1993 genomfört registerforskning och förrättning i A.E:s bostad samt en fastighet och bankmedel utmätts.

Efter nämnda datum förelåg det visserligen inte, såvitt utredningen visar, några förhållanden som påverkade den tidpunkt då kronofogdemyndigheten kunde göra bedömningen av huruvida gäldenären hade ytterligare egendom som kunde utmätas. Denna omständighet föranleder emellertid inte till annat än att det får anses att den efterfrågade tidpunkten, som domstolarna funnit, bör vara d 13 jan 1994. Först då undertecknades nämligen kronofogdemyndighetens utredningsrapport i vilken angavs att gäldenären saknade utmätningsbara tillgångar i övrigt till täckande av skulden.

Bankens konkursansökan har således gjorts inom den angivna sexmånaderstiden.

HD:s avgörande. HD förklarar att Skandinaviska Enskilda Bankens konkursansökan skett inom den i 2 kap 8 § KL (1987:672) angivna sexmånaderstiden.

HD meddelar inte prövningstillstånd i målet i övrigt. HovR:ns beslut skall alltså stå fast.

HD:s beslut meddelades d 26 sept 1995 (nr SÖ 150).

Sökord: Konkursansökan; Konkurs; Utmätningförsök

Litteratur:
